

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Pozemní stavby Ostrava, státní podnik „v likvidaci“**, posl. se sídlem Ostrava, zastoupeného JUDr. Zdeňkou Novákovou, advokátkou, se sídlem Masná 10, Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Finanční úřad Ostrava I**, se sídlem Jurečkova 2, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2005, čj. 184483/05/388940/3560, o kasačních stížnostech žalobce a Ing. M. K., zastoupeného Mgr. Zdeňkou Novákovou, advokátkou, se sídlem Masná 10, Moravská Ostrava, proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 11. 2007, čj. 22 Ca 42/2006 - 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se odmítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16. 11. 2005, čj. 184483/05/388940/3560, žalovaný zamítl námitku žalobce proti exekučnímu příkazu žalovaného ze dne 30. 9. 2005, čj. 155519/05/388940/3560.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který usnesením ze dne 1. 11. 2007, čj. 22 Ca 42/2006 - 29, řízení zastavil. Usnesení odůvodnil tím, že žalobce byl dne 7. 11. 2006 vymazán z obchodního rejstříku bez právního nástupce, důvodem výmazu bylo zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku. Krajský soud proto postupoval podle § 107 odst. 3, 5 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s., neboť nebylo nikoho, s kým by bylo možno na místě žalobce pokračovat v řízení.

Usnesení krajského soudu bylo napadeno dvěma kasačními stížnostmi z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení.

První kasační stížnost byla podána Mgr. Zdeňkou Novákovou, advokátkou, s tím, že ji podává v zastoupení žalobce.

Druhá kasační stížnost byla podána opět Mgr. Zdeňkou Novákovou, tentokrát zastupující Ing. M. K., který byl likvidátorem žalobce. Ten se odvolal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 189/02 a zdůraznil, že kasační stížnost podává jako osoba mající zájem na další existenci žalobce. Žalobce sice *de iure* neexistuje, ale je vedeno řízení o zrušení jeho výmazu z obchodního rejstříku. Kasační stížnost lze ovšem podat pouze v zákonné lhůtě, proto tak Ing. M. K. „z důvodu právní jistoty“ činí.

Ve zbývajících částech jsou kasační stížnosti prakticky totožné.

Stěžovatelé namítli, že krajský soud rozhodl předčasně a nezákonně, neboť bylo možno očekávat, že dojde ke zrušení zápisu o výmazu společnosti z obchodního rejstříku a tím k obnovení právní subjektivity žalobce. Soud měl proto přerušit řízení podle § 48 odst. 1 písm. d.) s. ř. s. a vyčkat právní moci rozhodnutí, týkajícího se zrušení zápisu o výmazu žalobce z obchodního rejstříku.

Stěžovatelé dále uvádějí, že žalobce napadl usnesení Krajského soudu v Ostravě o výmazu ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. F 41076/2006, AXIV 218 - 230, žalobou pro zmatečnost (sp. zn. 29 Cm 8/2007) a podal také žalobu na obnovu řízení (sp. zn. 29 Cm 11/2007). Stěžovatelé rovněž uvádějí, že žalobce podal dne 6. 9. 2007 ke Krajskému soudu v Ostravě návrh na zrušení zápisu svého výmazu z obchodního rejstříku (sp. zn. 24 Cm 166/2007).

Konečně pak stěžovatelé dodali, že v době podání kasační stížnosti nebylo o žádném z uvedených návrhů meritorně rozhodnuto.

Žalovaný se ke kasačním stížnostem nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud se musel před věcným přezkumem napadeného usnesení zabývat tím, zda jsou splněny podmínky, za nichž může o věci jednat a rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že tyto podmínky splněny nejsou, neboť kasační stížnosti byly podány osobami neoprávněnými.

Kasační stížnost může podat účastník řízení, ze kterého napadené rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (§ 102 odst. 1 s. ř. s.). Řízení před krajským soudem se neúčastnily osoby zúčastněné, účastníky řízení byli pouze žalobce a žalovaný. Jak ovšem vyplývá z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě, žalobce byl ke dni 7. 11. 2006 z tohoto rejstříku vymazán poté, co byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 12. 2004, čj. 13 K 136/93 - 497, zamítnut návrh na prohlášení konkurzu na majetek žalobce pro nedostatek majetku k úhradě nákladů konkurzu. Žalobce ke dni výmazu z obchodního rejstříku zanikl (§ 10 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů). Krajský soud proto v nyní posuzované věci postupoval správně podle § 107 odst. 3, 5 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s. a řízení zastavil. Podala-li za tohoto stavu věci zástupkyně žalobce kasační stížnost proti usnesení krajského soudu, nebylo možné posoudit kasační stížnost jako stížnost žalobce samotného, neboť ten v době jejího podání neměl právní subjektivitu, ani procesní způsobilost. Advokátka žalobce neměla v řízení před krajským soudem postavení, které by ji samotnou opravňovalo k podání kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že kasační stížnost podala osoba neoprávněná. Stejný závěr Nejvyšší správní soud zaujal i ve vztahu ke kasační stížnosti podané Ing. M. K. Skutečnost, že se jedná o osobu, který byla likvidátorem žalobce, nemění nic na tom, že Ing. M. K. nebyl účastníkem řízení před krajským soudem ani osobou zúčastněnou na řízení.

Nejvyšší správní soud nad rámec nutného odůvodnění k usnesení krajského soudu dodává:

Stížní námitky označily napadené usnesení za předčasné, neboť krajský soud nevyčkal výsledku v řízení o žalobě pro zmatečnost (sp. zn. 29 Cm 8/2007) a o žalobě na obnovu řízení (sp. zn. 29 Cm 11/2007). Krajský soud měl vyčkat také na rozhodnutí v řízení o návrhu na zrušení zápisu výmazu žalobce z obchodního rejstříku (sp. zn. 24 Cm 166/2007). Žalobce uvedl, že „se domnívá, že napadené usnesení je nezákonné a předčasné, když lze očekávat, že dojde ke zrušení zápisu o výmazu společnosti z OR a tudíž i k obnovení právní subjektivity“.

Nejvyšší správní soud neshledal napadené usnesení „předčasným“ a nepřisvědčil námitce, podle níž měl krajský soud přerušit řízení podle § 48 odst. 1 písm. d.) s. ř. s. Podle citovaného ustanovení předseda senátu přerušit usnesením řízení, jestliže rozhodnutí závisí na otázce, kterou v daném řízení není soud oprávněn řešit. Z kasačních stížností nevyplývá konkrétní otázka, kterou krajský soud nebyl oprávněn řešit, ze stížní argumentace je však zřejmé, že se má jednat o otázku existence žalobce. Tato otázka však již byla pravomocně vyřešena

a to usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. F 41076/2006, AXIV 218 - 230, které nabylo právní moci dne 7. 11. 2006, a jímž došlo k výmazu žalobce z obchodního rejstříku a tedy k jeho zániku (§ 10 zákona o státním podniku). Pozdější využití mimořádných opravných prostředků již není s to převážit princip právní jistoty, v souladu s nímž krajský soud zastavil řízení, jehož účastník ztratil právní subjektivitu bez nástupce.

Krajský soud postupoval v souladu s § 52 odst. 2 s. ř. s., podle něž si o jiných otázkách soud učiní úsudek sám, je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází. Jinými otázkami se v předmětném ustanovení myslí všechny otázky s výjimkou otázky spáchání trestného činu a osobního stavu. Krajský soud za existence odpovídajícího pravomocného rozhodnutí týkajícího se existence žalobce vycházel v souladu se soudním řádem správním z tohoto rozhodnutí. Po zjištění, že nejsou dány podmínky řízení, krajský soud postupoval zcela správně podle § 107 odst. 5 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s. a řízení zastavil.

Nejvyšší správní soud rovněž poznamenává:

Soudní řád správní zná také fakultativní důvody přerušení řízení např. v případě, že předseda senátu zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá [§48 odst. 2 písm. f) s. ř. s.]. V nyní posuzované věci lze ovšem jen stěží vytýkat krajskému soudu, že nezvolil tento procesní postup, neboť jej o žalobě na obnovu řízení, o žalobě pro zmatečnost ani o návrhu na zrušení zápisu výmazu z obchodního rejstříku, nikdo neinformoval. Soud přitom nemá povinnost zabývat se v průběhu celého řízení tím, zda nebylo procesními stranami zahájeno nějaké další řízení, které by případně mohlo mít vliv na probíhající řízení.

V této souvislosti ostatně Nejvyšší správní soud podotýká, že řízení o žalobě na obnovu řízení bylo zastaveno usnesením ze dne 15. 8. 2007, čj. 29 Cm 11/2007 - 8, které bylo potvrzeno usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. 10. 2007, čj. 5 Cmo 325/2007 - 16, obě usnesení nabylo právní moci dne 11. 12. 2007. Řízení o žalobě pro zmatečnost bylo zastaveno usnesením ze dne 15. 8. 2007, čj. 29 Cm 8/2007 - 12, které nabylo právní moci dne 8. 9. 2007. Návrh na zrušení zápisu o výmazu státního podniku a obnovení likvidace krajský soud zamítl usnesením ze dne 9. 1. 2008, čj. 24 Cm 166/2007 - 25, usnesení dosud nenabylo právní moci.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnosti byly podány osobami k tomu zjevně neoprávněnými, proto je odmítl [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.].

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byly-li návrhy odmítnuty..

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2008

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu